

NAPOMENA: Elektronička verzija propisa je isključivo informativnog karaktera.

ZAKON O VATROGASTVU

I. Opće odredbe

Članak 1.

Vatrogasna djelatnost je sudjelovanje u provedbi preventivnih mjera zaštite od požara i eksplozija, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom i eksplozijom, pružanje tehničke pomoći u nezgodama i opasnim situacijama te obavljanje i drugih poslova u nesrećama, ekološkim i drugim nesrećama.

Vatrogasna djelatnost je stručna i humanitarna djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku.

Odredbe se ovoga Zakona ne primjenjuju na osnivanje, ustroj i djelovanje vatrogasnih postrojbi u oružanim snagama Republike Hrvatske.

Članak 2.

Vatrogasnu djelatnost obavljaju vatrogasne postrojbe, dobrovoljna vatrogasna društva i vatrogasne zajednice kao stručne i humanitarne organizacije koje ostvaruju prava na olakšice i povlastice, sukladno propisima.

Vatrogasna postrojba iz stavka 1. ovoga članka može biti:

1. javna vatrogasna postrojba koja se osniva za područje općine ili grada, dobrovoljna ili profesionalna,
2. postrojba dobrovoljnoga vatrogasnog društva,
3. profesionalna vatrogasna društva,
4. postrojba dobrovoljnoga vatrogasnog društva u gospodarstvu,
5. postrojba za brzo djelovanje (u daljnjem tekstu: intervencijska postrojba).

Vatrogasne postrojbe iz stavka 2. točke 1., 2. i 5. ovoga članka vatrogasnu djelatnost obavljaju kao javnu službu.

Vatrogasne postrojbe iz stavka 2. točke 3. i 4. ovoga članka, kada sudjeluju u vatrogasnoj intervenciji po zapovijedi glavnog ili županijskoga vatrogasnog zapovjednika, vatrogasnu djelatnost obavljaju kao javnu službu.

Članak 3.

Općinski načelnik, gradonačelnik, gradonačelnik Grada Zagreba i župan ima pravo i obvezu skrbiti o potrebama i interesima građana na svom području za organiziranjem uinkovite vatrogasne službe.

Planom zaštite od požara općine, grada, županije, Grada Zagreba utvrđuju se zadaci i područja djelovanja svih javnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava, a posebno zadaci javnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava koja imaju definirano područje odgovornosti (u daljnjem tekstu: središnja postrojba ili društvo).

Područje djelovanja je dio teritorija lokalne samouprave na kojem djeluje jedna ili više javnih vatrogasnih postrojbi ili dobrovoljnih vatrogasnih društava, a područje odgovornosti je dio teritorija jedne odnosno teritorij jedne ili više jedinica lokalne samouprave na kojem odgovornost dolaska na mjesto intervencije u roku i na način propisan u Planu zaštite od požara imaju središnje postrojbe ili društva.

Jedno ili više predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave radi zadovoljavanja potreba iz stavka 1. a sukladno odredbama stavka 2. i 3. ovoga članka, osniva javne vatrogasne postrojbe ili potiče u osnivanje dobrovoljnih vatrogasnih društava te sukladno planu zaštite od požara određuju središnje postrojbe ili društva te na taj način osiguravaju djelo tvornu vatrogasnu službu.

Na području općine, grada i Grada Zagreba mora djelovati onoliko broj javnih vatrogasnih ili dobrovoljnih vatrogasnih društava koliko je utvrđeno njihovim planom od požara.

Članak 4.

Vatrogasne postrojbe obavljaju vatrogasnu djelatnost, sukladno pravilima struke, na području za koje su osnovane, bez obzira na vrijednost imovine odnosno na ljudski životi su ugroženi.

Svaka je vatrogasna postrojba obvezna sudjelovati u vatrogasnoj intervenciji i izvan područja svoga djelovanja na zapovijed nadležnoga vatrogasnog zapovjednika, sukladno odredbama ovoga Zakona i propisa donijetih na temelju njega.

Članak 5.

Javne vatrogasne postrojbe, dobrovoljna vatrogasna društva i vatrogasne zajednice u okviru vatrogasne djelatnosti obavljaju pojedine poslove kao javnu ovlast, kada je to utvrđeno ovim Zakonom.

lanak 6.

Dobrovoljna vatrogasna društva i vatrogasne zajednice osnivaju se, djeluju i prestaju s djelovanjem sukladno odredbama zakona koji uređuje osnivanje i djelovanje udruga, ako ovim Zakonom za pojedina pitanja nije drugačije određeno.

Dobrovoljna vatrogasna društva i vatrogasne zajednice su od interesa Republike Hrvatske.

lanak 7.

U svrhu promicanja vatrogasne djelatnosti i značajna poduzimanja preventivnih mjera zaštite od požara, ustanovljuje se stalna tradicionalna manifestacija pod nazivom »Mjesec zaštite od požara« koja se provodi tijekom mjeseca svibnja.

Radi njegovanja tradicije vatrogastva ustanovljuje se stalna manifestacija pod nazivom »Dan vatrogastva« koja se tradicionalno obilježava 4. svibnja, na dan Sv. Florijana.

II. VATROGASNE POSTROJBE, DOBROVOLJNA VATROGASNA DRUŠTVA I VATROGASNE ZAJEDNICE

lanak 8.

Javnu vatrogasnu postrojbu odlukom osniva predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, sukladno svojim planovima zaštite od požara, kao javnu ustanovu jedinice lokalne samouprave.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, odlukom iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje poslove i broj profesionalnih odnosno dobrovoljnih vatrogasaca javne vatrogasne postrojbe, sukladno planovima zaštite od požara i ovim Zakonom propisanim mjerilima.

Na osnivanje javne vatrogasne postrojbe s dobrovoljnim vatrogascima primjenjuju se odredbe članka 9. ovoga Zakona.

lanak 9.

Ministar unutarnjih poslova, na prijedlog Hrvatske vatrogasne zajednice, propisat će mjerila za ustroj, razvrstavanje i način djelovanja vatrogasnih postrojbi.

Na temelju propisa iz stavka 1. ovoga članka propisat će se razvrstavanje vatrogasnih postrojbi, potreba zvanja zapovjednika, potreba razine tjelesne i duševne sposobnosti vatrogasaca, potrebna oprema i sredstva vatrogasnih postrojbi (javnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih društava) te rokovi za provedbu tih odredaba.

Dobrovoljna vatrogasna društva nastavljaju obavljati vatrogasnu djelatnost pod uvjetom da u roku od četiri godine udovolje uvjetima iz stavka 2. ovoga članka.

lanak 10.

Na području općine ili grada može djelovati više dobrovoljnih društava.

Ako na području općine ili grada nema onoliko broj javnih vatrogasnih postrojbi ili dobrovoljnih vatrogasnih društava koliki je predviđen općinskim ili gradskim planom zaštite od požara, na elničko područje općine ili gradonačelnik poduzet će mjere za osnivanje i opremanje potrebnog broja javnih vatrogasnih postrojbi ili dobrovoljnih vatrogasnih društava.

Poduzimanje mjera, u smislu ovoga Zakona, podrazumijeva ju se svi oblici pomaganja u nabavi opreme i sredstava za gašenje požara, osiguranje odgovarajućih prostora za gašenje požara, osiguranje odgovarajućih prostora za dežurne vatrogasce, osposobljavanje i obuku, uvođenje vatrogasne opreme i sredstava, olakšice koje u okviru svoje nadležnosti jedinica lokalne samouprave do potrebnog broja za potpuno obavljanje djelatnosti i slično.

lanak 11.

U dobrovoljnim vatrogasnim društvima mogu se zapošljavati profesionalni vatrogasci.

lanak 12.

Dobrovoljna vatrogasna društva mogu, osim vatrogasne djelatnosti, obavljati gospodarske i društvene djelatnosti (najam poslovnog prostora, održavanje vozila, organizacija kulturnih i športskih priredbi, prijevoz robe i sl.) koje su u svezi s obavljanjem vatrogasne djelatnosti sukladno odredbama posebnih propisa, ako se time ne umanjuje intervencijska spremnost vatrogasne postrojbe dobrovoljnoga vatrogasnog društva.

lanak 13.

Radi brzog djelovanja u gašenju požara prvenstveno na području Jadrana i pružanju pomoći susjednim državama u izvršavanju obveza utvrđenih međunarodnim ugovorima osnivaju se, na razini Republike Hrvatske, intervencijske vatrogasne postrojbe u sastavu kojih su i zračne snage za gašenje požara otvorenog prostora.

Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva obrane i Hrvatske vatrogasne zajednice donosi Plan intervencija kod velikih požara otvorenog prostora na teritoriju Republike Hrvatske.

lanak 14.

Jedna ili više pravnih osoba mogu, uz suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova, osnivati profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu za obavljanje vatrogasne djelatnosti na objektima i drugom prostoru osnivača, odnosno drugih pravnih osoba.

Pravna osoba može, kao ustrojstveni oblik rada, za obavljanje vatrogasne djelatnosti za svoje potrebe, organizirati profesionalnu vatrogasnu postrojbu u gospodarstvu, kao posebnu ustrojstvenu cjelinu, bez svojstva pravne osobe.

Jedna ili više pravnih osoba, čiji se objekti nalaze na području odgovornosti središnje postrojbe ili društva, mogu sklopiti ugovor o obavljanju vatrogasne djelatnosti s tom postrojbom ili društvom.

članak 15.

Na dobrovoljna vatrogasna društva u gospodarstvu smisleno se primjenjuju odredbe ovoga Zakona koje se odnose na dobrovoljna vatrogasna društva.

članak 16.

Javne vatrogasne postrojbe, dobrovoljna vatrogasna društva, dobrovoljna vatrogasna društva u gospodarstvu i profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu udružuju se u vatrogasnu zajednicu općine odnosno grada.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, dvije ili više jedinica lokalne samouprave mogu sporazumno osnovati zajedničku vatrogasnu zajednicu (u daljnjem tekstu: područna vatrogasna zajednica) u koju se udružuju javne vatrogasne postrojbe, dobrovoljna vatrogasna društva, dobrovoljna vatrogasna društva u gospodarstvu i profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu s njihovih područja.

Vatrogasne zajednice iz stavka 1. i 2. ovoga članka udružuju se u vatrogasnu zajednicu županije i vatrogasnu zajednicu Grada Zagreba.

Ako na području općine ili grada nije osnovana vatrogasna zajednica odnosno nije osnovana područna vatrogasna zajednica, javne vatrogasne postrojbe, dobrovoljna vatrogasna društva, dobrovoljna vatrogasna društva u gospodarstvu i profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu izravno se udružuju u vatrogasnu zajednicu županije odnosno vatrogasnu zajednicu Grada Zagreba.

Vatrogasne zajednice županija i Grada Zagreba udružuju se u Hrvatsku vatrogasnu zajednicu.

članak 17.

Vatrogasna zajednica općine, grada, županije i Grada Zagreba te područna vatrogasna zajednica ima predsjednika i zapovjednika vatrogasnih postrojbi.

Predsjednik vatrogasne zajednice iz stavka 1. ovoga članka predstavlja vatrogasnu zajednicu te skrbi o razvoju i promidžbi vatrogastva na području djelovanja vatrogasne zajednice, a bira se na način propisan ovim aktom vatrogasne zajednice.

Zapovjednik vatrogasnih postrojbi zajednica iz stavka 1. ovoga članka odgovoran je nadležnom vatrogasnom zapovjedniku za stanje organiziranosti, osposobljenosti i opremljenosti vatrogastva na području djelovanja vatrogasne zajednice.

Zapovjednika i zamjenika zapovjednika vatrogasnih postrojbi zajednica iz stavka 1. ovoga članka imenuje nadležno tijelo vatrogasne zajednice a potvrđuje ga općinski na elnik, gradonačelnik, župan i gradonačelnik Grada Zagreba odnosno poglavarstvo udruženih jedinica lokalne samouprave.

U slučaju iz stavka 4. ovoga članka kada nije potvrđen zapovjednik vatrogasnih postrojbi zajednice, nadležno tijelo vatrogasne zajednice ponovno imenuje zapovjednika i daje općinskom na elniku, gradonačelniku, županu i gradonačelniku Grada Zagreba odnosno poglavarstvu udruženih jedinica lokalne samouprave na potvrđivanje.

Ako se tri puta ne potvrdi imenovani zapovjednik od strane vatrogasnih zajednica iz stavka 1. ovoga članka, općinski na elnik, gradonačelnik, župan i gradonačelnik Grada Zagreba te poglavarstva udruženih jedinica lokalne samouprave imenuju ga privremeno do potvrđivanja zapovjednika vatrogasnih postrojbi zajednica.

članak 18.

Hrvatska vatrogasna zajednica, osnovana Zakonom o vatrogastvu (»Narodne novine«, br. 58/93. i 87/96.), nastavlja s radom u ustrojstvu i na način predviđen ovim Zakonom te promiče interese vatrogastva na teritoriju Republike Hrvatske i predstavlja hrvatsko vatrogastvo u međunarodnim vatrogasnim organizacijama.

Hrvatska vatrogasna zajednica ima predsjednika i načelnika.

Predsjednik Hrvatske vatrogasne zajednice predstavlja Hrvatsku vatrogasnu zajednicu u Republici Hrvatskoj i inozemstvu; skrbi o razvoju i promidžbi vatrogastva na teritoriju Republike Hrvatske, a bira se na način propisan ovim aktom Hrvatske vatrogasne zajednice.

Načelnik Hrvatske vatrogasne zajednice skrbi o organiziranosti, osposobljenosti i opremljenosti dobrovoljnog vatrogastva na teritoriju Republike Hrvatske, a bira ga nadležno tijelo Hrvatske vatrogasne zajednice, uz suglasnost ministra unutarnjih poslova.

Nadležno tijelo Hrvatske vatrogasne zajednice u obavljanju vatrogasnih intervencija imaju javne ovlasti propisane člankom 34. stavak 1. ovoga Zakona.

članak 19.

Ustroj vatrogasnih zajednica i dobrovoljnih vatrogasnih društava uređuje se njihovim ovim aktom, sukladno odredbama ovoga Zakona i zakona koji uređuje osnivanje i djelovanje udruga.

III. NACIONALNI ODBOR ZA PREVENTIVNU ZAŠTITU I GAŠENJE POŽARA

članak 20.

Nacionalni odbor za preventivnu zaštitu i gašenje požara, osnovan Zakonom o vatrogastvu (»Narodne novine«, br. 58/93. i 87/96.), nastavlja s radom u ustrojstvu i na način predviđen ovim Zakonom te prati stanje zaštite od požara, organiziranosti,

opremljenosti i osposobljenost vatrogastva, skrbi o unaprje enju zaštite od požara, ustroju i strukovnom napretku vatrogastva Republike Hrvatske.

Nacionalni odbor za preventivnu zaštitu i gašenje požara donosi Poslovnik kojim se ure uje na in rada i ostala pitanja od interesa za njegovo djelovanje.

Nacionalni odbor za preventivnu zaštitu i gašenje požara pored navedenog u stavku 1. ovoga lanka ostvaruje suradnju s Me unarodnim tehni kim odborom za preventivnu zaštitu i gašenje požara (CTIF).

Nacionalni odbor za preventivnu zaštitu i gašenje požara ima devet lanova, od kojih su etiri predstavnici Hrvatske vatrogasne zajednice, tri predstavnici Ministarstva unutarnjih poslova, a dva predstavnici Ministarstva obrane.

IV. VATROGASCI

lanak 21.

Osoba koja se prima na radno mjesto profesionalnog vatrogasca mora, pored op ih uvjeta za zasnivanje radnog odnosa, ispunjavati i sljede e uvjete:

- da nije starija od 30 godina (kod prvog zaposlenja),
- da ima srednju stru nu spremu vatrogasnog smjera, odnosno srednju stru nu spremu drugog smjera, pod uvjetom da u roku od dvije godine od prijama u radni odnos završi prekvalifikaciju, što dokazuje svjedodžbom školske ustanove,
- da je tjelesno i duševno sposobna za obavljanje vatrogasne djelatnosti, što dokazuje potvrdom ovlaštene zdravstvene ustanove,
- da nije kažnjavana za kaznena djela protiv imovine, op e sigurnosti ljudi i imovine te protiv službene dužnosti.

Uvjeti iz stavka 1. podstavka 1. i 2 ovoga lanka odnose se samo na osobe koje e obavljati poslove profesionalnog vatrogasca u razini srednje školske ili stru ne spreme.

Prednost pri prijamu u radni odnos profesionalnog vatrogasca pod istim uvjetima ima osoba koja je najmanje dvije godine obavljala poslove dobrovoljnog vatrogasca, kao i osoba koja je odslužila vojni rok.

Vatrogasci s posebnim ovlastima i odgovornostima, u smislu ovoga Zakona, su glavni vatrogasni zapovjednik, njegov zamjenik i pomo nici, zapovjednici intervencijskih vatrogasnih postrojbi i njihovi zamjenici, zapovjednici vatrogasnih zajednica i njihovi zamjenici, zapovjednici javnih vatrogasnih postrojbi i njihovi zamjenici, zapovjednici profesionalnih vatrogasnih postrojbi u gospodarstvu i njihovi zamjenici, zapovjednici vatrogasne postrojbe središnjeg dobrovoljnog vatrogasnog društva i njihovi zamjenici te zapovjednici koji su aktom o unutarnjem ustroju vatrogasne postrojbe odre eni da samostalno vode vatrogasnu intervenciju prilikom koje koriste javne ovlasti utvr ene ovim Zakonom.

Glavni vatrogasni zapovjednik, njegov zamjenik i pomo nici, županijski vatrogasni zapovjednik i njegov zamjenik, moraju imati visoku stru nu spremu, odnosno završen diplomski sveu ilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveu ilišni studij, ili završen specijalisti ki diplomski stru ni studij iz podru ja zaštite od požara te najmanje pet godina iskustva na poslovima vatrogasca s posebnim ovlastima i odgovornostima.

Zapovjednik javne vatrogasne postrojbe i njegov zamjenik, zapovjednik intervencijske vatrogasne postrojbe i njegov zamjenik, zapovjednik profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu i njegov zamjenik moraju imati najmanje višu stru nu spremu, odnosno završen stru ni studij ili završen preddiplomski sveu ilišni studij iz podru ja zaštite od požara te najmanje pet godina iskustva na poslovima vatrogasca s posebnim ovlastima i odgovornostima.

Zapovjednik vatrogasne zajednice op ine, odnosno grada i njegov zamjenik, koji profesionalno obavljaju te poslove moraju imati najmanje višu stru nu spremu, odnosno završen stru ni studij ili završen preddiplomski sveu ilišni studij iz podru ja zaštite od požara te najmanje pet godina djelovanja u radu vatrogasne postrojbe.

Zapovjednik vatrogasne postrojbe središnjeg dobrovoljnog vatrogasnog društva i njegov zamjenik, koji profesionalno obavljaju te poslove, moraju imati najmanje srednju stru nu ili školsku spremu, zvanje vatrogasnog asnika te najmanje tri godine odgovaraju eg iskustva u radu vatrogasne postrojbe.

Zapovjednik vatrogasnih postrojbi vatrogasne zajednice op ine, odnosno grada i njegov zamjenik, u gradu, odnosno op ini za koju je osnovana javna vatrogasna postrojba, moraju ispunjavati iste uvjete kao i zapovjednik javne vatrogasne postrojbe i njegov zamjenik.

Zapovjednik vatrogasnih postrojbi vatrogasne zajednice op ine, odnosno grada i njegov zamjenik, zapovjednik vatrogasne postrojbe središnjeg dobrovoljnog vatrogasnog društva i njegov zamjenik, koji dobrovoljno obavljaju te poslove, moraju imati najmanje srednju stru nu ili školsku spremu, zvanje vatrogasnog asnika te najmanje tri godine odgovaraju eg iskustva u radu vatrogasne postrojbe.

Zapovjednici ostalih dobrovoljnih vatrogasnih društava i njihovi zamjenici trebaju imati najmanje uvjete propisane lankom 22. ovoga Zakona.

Potrebna stru na sprema zapovjednika, koji su na temelju unutarnjeg ustroja vatrogasnih postrojbi iz lanka 2. ovoga Zakona odre eni da samostalno vode vatrogasne intervencije i pritom koriste javne ovlasti, odre uje se aktom o unutarnjem ustroju te vatrogasne postrojbe.

Osobe iz stavka 4. ovoga lanka, pored ispunjenja uvjeta stru ne spreme propisane ovim lankom i uvjeta iz stavka 1. podstavka 3. i 4. ovoga lanka, moraju imati položen stru ni ispit za vatrogasce s posebnim ovlastima i odgovornostima ili ga moraju položiti u roku od jedne godine od imenovanja ili raspore ivanja na te poslove.

Iznimno od odredaba stavka 6., 7., 8., 9. i 10. ovoga lanka, zate ni vatrogasci s posebnim ovlastima i odgovornostima koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona imaju za stupanj nižu stru nu spremu od propisane u ovome lanku, mogu i nadalje obavljati te poslove pod uvjetom da su ih neprekidno obavljali više od 10 godina.

lanak 22.

Poslove dobrovoljnog vatrogasca u vatrogasnim postrojbama može obavljati osoba koja posjeduje propisanu tjelesnu i duševnu sposobnost i koja je osposobljena za obavljanje tih poslova.

Poslove sezonskog vatrogasca u vatrogasnim postrojbama može obavljati osoba koja udovoljava uvjetima iz stavka 1. ovoga lanka.

lanak 23.

Ministarstvo unutarnjih poslova, na prijedlog Hrvatske vatrogasne zajednice, propisat e mjerila za utvr ivanje tjelesne i duševne sposobnosti za obavljanje poslova profesionalnog i dobrovoljnog vatrogasca, sukladno propisu iz lanka 9. ovoga Zakona, te rokove i na in obavljanja tih sposobnosti.

Ministar zdravstva rješenjem e odrediti zdravstvene ustanove koje e obavljati poslove iz stavka 1. ovoga lanka.

lanak 24.

Ministarstvo unutarnjih poslova vatrogascima iz lanka 21. stavka 2. ovoga Zakona izdaje iskaznicu koja se obvezno nosi na vatrogasnim intervencijama.

Ministar unutarnjih poslova propisat e predložak i na in izdavanja iskaznice iz stavka 1. ovoga lanka.

lanak 25.

Profesionalnim vatrogascima staž osiguranja ra una se u uve anom trajanju od 15 mjeseci za 12 mjeseci stvarno provedenim na tim poslovima.

Dobrovoljni vatrogasac kada obavlja iste poslove i pod istim uvjetima kao profesionalni vatrogasac duže od mjesec dana ima pravo na uve ani staž osiguranja u trajanju od 15 mjeseci za 12 mjeseci stvarno provedenim na tim poslovima.

lanak 25.a

Radi održavanja operativne pripravnosti vatrogasaca i vatrogasne tehnike na visokoj razini te gašenja požara, spašavanja ljudi i imovine, dužina trajanja rada profesionalnih vatrogasaca može biti duža od osam sati u razdoblju od dvadeset etiri sata u kojem radi no u.

Poslodavac je pri organizaciji no nog rada i rada u smjeni dužan osigurati profesionalnim vatrogascima iz stavka 1. ovoga lanka dnevni odmor u neprekidnom trajanju od minimalno dvanaest sati.

Poslodavac je pri organizaciji no nog rada ili rada u smjeni dužan voditi osobitu brigu o organizaciji rada prilago enoj profesionalnom vatrogascu te o sigurnosnim i zdravstvenim uvjetima u skladu s naravi posla koji se obavlja no u i u smjeni.

Poslodavac je dužan profesionalnim vatrogascima iz stavka 1. ovoga lanka osigurati sigurnost i zdravstvenu zaštitu u skladu s naravi posla koji se obavlja, kao i sredstva zaštite i prevencije koje odgovaraju i primjenjuju se na sve profesionalne vatrogasce te su dostupne u svako doba.

Kod organizacije rada u smjenama koje uklju uju i no ni rad, mora se osigurati izmjena smjena tako da profesionalni vatrogasac u no noj smjeni radi uzastopce najduže jedan tjedan.

Ostala prava i obveze utvr ene propisima o radu primjenjuju se i na profesionalne vatrogasce.

lanak 26.

Dobrovoljni vatrogasci koji su u radnom odnosu, kad sudjeluju u vatrogasnoj intervenciji za vrijeme radnog vremena, imaju pravo na naknadu pla e od op ine, grada ili Grada Zagreba na ijem podru ju je obavljena vatrogasna intervencija.

Dobrovoljni vatrogasci koji su u radnom odnosu kada sudjeluju u vatrogasnoj intervenciji poslije radnog vremena, tijekom no i dulje od etiri sata, imaju pravo na neradne sate u dvostrukom trajanju od vremena provedenog na intervenciji, uz pravo na naknadu pla e za to vrijeme od op ine, grada ili Grada Zagreba na ijem je podru ju obavljena vatrogasna intervencija.

Dobrovoljni vatrogasci koji nisu u radnom odnosu, kad sudjeluju u vatrogasnim intervencijama, imaju pravo na naknadu od op ine, grada ili Grada Zagreba na ijem je podru ju obavljena vatrogasna intervencija.

Visinu naknade iz stavka 3. ovoga lanka, koja ne može biti manja od naknade za obavljanje poslova profesionalnog vatrogasca na podru ju jedinice lokalne samouprave, odre uje op inski na elnik, gradona elnik, župan i gradona elnik Grada Zagreba.

lanak 27.

Dobrovoljni vatrogasci ostvaruju odre ena prava iz radnog odnosa kod obrtnika ili u pravnoj osobi kod koje su u radnom odnosu.

Prava iz stavka 1. ovoga lanka (pove ana pla a, ve i broj dana godišnjeg odmora i sl.) ostvaruju se na temelju zakona, kolektivnog ugovora i op eg akta pravne osobe ili obrtnika kod kojeg su u radnom odnosu.

lanak 28.

Vatrogasac, koji u obavljanju ili povodom obavljanja vatrogasne djelatnosti izgubi život, sahranit e se na teret sredstava op ine, grada ili Grada Zagreba na ijem podru ju je izgubio život.

Vatrogasnom djelatnoš u, u smislu stavka 1. ovoga lanka, razumijeva se i osposobljavanje vatrogasaca te njihovo sudjelovanje u vježbama, natjecanjima i sl.

V. VATROGASNI ZAPOVJEDNICI

lanak 29.

Javnom vatrogasnom postrojbom, postrojbom dobrovoljnoga vatrogasnog društva, profesionalnom vatrogasnom postrojbom u gospodarstvu i postrojbom dobrovoljnoga vatrogasnog društva u gospodarstvu zapovijeda zapovjednik.

Zapovjednik iz stavka 1. ovoga lanka ima zamjenika.

Zapovjednik intervencijske vatrogasne postrojbe i njegov zamjenik po dužnosti su glavni vatrogasni zapovjednik i njegov zamjenik.

lanak 30.

Zapovjednika javne vatrogasne postrojbe i njegova zamjenika imenuje op inski na elnik, gradona elnik, župan i gradona elnik Grada Zagreba.

Zapovjednika postrojbe dobrovoljnog vatrogasnog društva imenuje nadležno tijelo vatrogasnog društva a potvr uje ga op inski na elnik, gradona elnik, župan i gradona elnik Grada Zagreba.

Zapovjednika profesionalne postrojbe u gospodarstvu i njegova zamjenika imenuje osniva .

Zapovjednika postrojbe dobrovoljnoga vatrogasnog društva imenuje nadležno tijelo vatrogasnog društva a potvr uje ga op inski na elnik, gradona elnik, župan i gradona elnik Grada Zagreba.

Zapovjednika postrojbe dobrovoljnoga vatrogasnog društva u gospodarstvu imenuje nadležno tijelo tog društva a potvr uje osniva .

Zapovjednici iz stavka 1. i 2. ovoga lanka, a pod uvjetima iz lanka 2. stavka 4. ovoga Zakona i zapovjednici iz stavka 3. i 4. ovoga lanka, odgovorni su zapovjedniku vatrogasnih postrojbi vatrogasne zajednice op ine, grada, odnosno podru ja te op inskom na elniku, gradona elniku i gradona elniku Grada Zagreba odnosno osniva u za intervencijsku spremnost vatrogasne postrojbe kojom zapovijedaju.

U slu ajevima iz stavka 2. i 4. ovoga lanka kada nije potvr en zapovjednik vatrogasne postrojbe, nadležno tijelo dobrovoljnoga vatrogasnog društva ponovno imenuje zapovjednika i predlaže op inskom na elniku, gradona elniku i gradona elniku Grada Zagreba, odnosno osniva u da potvrde imenovanje.

Ako se tri puta ne potvrdi imenovani zapovjednik od strane dobrovoljnoga vatrogasnog društva, op inski na elnik, gradona elnik ili gradona elnik Grada Zagreba, odnosno osniva , imenuju ga privremeno do potvr ivanja zapovjednika vatrogasne postrojbe.

lanak 31.

Glavni vatrogasni zapovjednik odgovoran je za stanje organiziranosti, osposobljenosti i intervencijsku spremnost vatrogastva na teritoriju Republike Hrvatske, izravno zapovijeda intervencijskim vatrogasnim postrojbama, vodi vatrogasne intervencije na podru ju dviju ili više županija te intervencije u kojima sudjeluju zra ne snage za gašenje požara.

Glavni vatrogasni zapovjednik ima zamjenika i više pomo nika.

Jedan od pomo nika je na elnik Hrvatske vatrogasne zajednice, jedan asnik oružanih snaga Republike Hrvatske kojeg odredi ministar obrane, dok broj ostalih pomo nika glavnoga vatrogasnog zapovjednika i njihov djelokrug djelovanja svojom odlukom utvr uje ministra unutarnjih poslova.

Glavni vatrogasni zapovjednik i njegov zamjenik, zaposlenici su Ministarstva unutarnjih poslova.

Glavni vatrogasni zapovjednik ili njegov zamjenik po dužnosti su lanovi Zapovjedništva civilne zaštite Republike Hrvatske.

lanak 32.

Na elnik Hrvatske vatrogasne zajednice zaposlenik je Hrvatske vatrogasne zajednice.

Zapovjednici vatrogasnih postrojbi vatrogasnih zajednica županija i Grada Zagreba (u daljnjem tekstu: županijski vatrogasni zapovjednik) zaposlenici su tih vatrogasnih zajednica.

Županijski vatrogasni zapovjednik odgovoran je glavnom vatrogasnom zapovjedniku za organiziranost, osposobljenost i intervencijsku spremnost vatrogastva na podru ju županije i Grada Zagreba.

Zapovjednik vatrogasnih postrojbi vatrogasne zajednice op ine, grada i podru ja odgovoran je županijskom vatrogasnom zapovjedniku za organiziranost, osposobljenost i intervencijsku spremnost vatrogastva na svom podru ju.

VI. VATROGASNE INTERVENCIJE

lanak 33.

Vatrogasnom intervencijom, koja se obavlja zbog nastalog požara, eksplozije, nesre e ili druge opasne situacije (u daljnjem tekstu: doga aj) zapovijeda zapovjednik u vatrogasnoj postrojbi ko ja je prva zapo ela s intervencijom.

Kada je na mjesto događaja prva izašla vatrogasna postrojba dobrovoljnoga vatrogasnog društva, zapovjednik te postrojbe zapovijeda vatrogasnom intervencijom do dolaska javne vatrogasne postrojbe kada zapovijedanje intervencijom preuzima zapovjednik u toj postrojbi.

Ako zapovjednik koji zapovijeda vatrogasnom intervencijom ocijeni da raspoloživim sredstvima i snagama nije u mogućnosti uspješno obaviti intervenciju, o događaju odmah izvješuje nadređenoga vatrogasnog zapovjednika koji preuzima zapovijedanje intervencijom.

Kada događaj prelazi granice općine ili grada zapovijedanje vatrogasnom intervencijom preuzima zapovjednik vatrogasnih postrojbi vatrogasne zajednice područja ako isti postoji ili županijski vatrogasni zapovjednik.

Glavni vatrogasni zapovjednik može preuzeti zapovijedanje vatrogasnom intervencijom na teritoriju Republike Hrvatske ili odrediti zamjenika ili pomoćnika sukladno svojoj prosudbi o učinkovitosti takvog odredjenja.

Vatrogasnom intervencijom kod pravne osobe koja ima profesionalnu vatrogasnu postrojbu u gospodarstvu, osnovanu sukladno ovom Zakonu, zapovijeda zapovjednik te vatrogasne postrojbe.

Vatrogasna intervencija na vojnim objektima obavlja se na zahtjev i uz prisustvo ovlaštene osobe oružanih snaga Republike Hrvatske.

Članak 34.

Vatrogasna postrojba u obavljanju vatrogasne intervencije ima sljedeće javne ovlasti:

1. ulaziti u dom bez privole stanara, ako se otklanja izravna ozbiljna opasnost za život i zdravlje ljudi ili imovine većeg opsega,
2. zabraniti promet vozila i pristup nepozvanim osobama u blizini mjesta intervencije do dolaska policije,
3. pozvati policiju glede osiguranja mjesta događaja te poduzimati druge potrebne mjere radi sprječavanja nastajanja štetnih posljedica,
4. izmjestiti osobe i ukloniti stvari iz susjednih građevina koje su ugrožene nastalim događajem,
5. prekinuti dovod električne energije i plina,
6. djelomično ili potpuno ograničiti dovod vode potrošača u zoni pojave požara ili u općem naselju, radi osiguranja potrebne količine vode za gašenje požara,
7. koristiti vodu iz svih izvora, bez obzira kome pripadaju, bez plaćanja naknade,
8. djelomično ili potpunog rušenja građevina preko koje bi se požar mogao proširiti, ako se širenje požara ne može spriječiti na drugi način,
9. poslužiti se tužim prometnim sredstvima radi prijevoza osoba stradalih u događaju u najbližu zdravstvenu ustanovu, ili radi prijevoza osoba na mjesto događaja.

Zapovjednik vatrogasne intervencije naređuje poduzimanje mjera iz stavka 1. ovog članka.

Zapovjednik vatrogasne intervencije može iznimno odobriti ili narediti punoljetnoj osobi da obavlja pojedine pomoćne i manje složene poslove tijekom vatrogasne intervencije, ako je to prijeko potrebno radi uspješnosti intervencije.

Članak 35.

Zapovjednik vatrogasne intervencije odgovoran je za uspješno vođenje intervencije i uklanjanje požarišta od ponovnog aktiviranja te je dužan saopćiti tragove i predmete koji mogu poslužiti za utvrđivanje uzroka događaja.

Članak 36.

Glavni vatrogasni zapovjednik ili njegov zamjenik može narediti svakoj vatrogasnoj postrojbi da sudjeluje u vatrogasnoj intervenciji na teritoriju Republike Hrvatske s određenim brojem vatrogasaca i tehničkom opremom, te zatražiti pomoć oružanih snaga Republike Hrvatske.

Županijski vatrogasni zapovjednik ili njegov zamjenik može narediti svakoj vatrogasnoj postrojbi s područja županije da sudjeluju u vatrogasnoj intervenciji na području za koje je nadležan, s određenim brojem vatrogasaca i tehničkom opremom.

Članak 37.

U slučaju nastanka događaja koji nije poprimio obilježja prirodne nepogode, a koji zahtijeva angažiranje većeg broja osoba i opreme, gradonačelnik, odnosno načelnik općine na čijem području je nastao događaj ili osoba koju on za to ovlasti, na zahtjev županijskog vatrogasnog zapovjednika ili njegovog zamjenika, može:

1. narediti sudjelovanje svih sposobnih osoba s područja Grada Zagreba, grada, odnosno općine starijih od 18 godina u obavljanju pomoćnih poslova na intervenciji i spašavanju ljudi i imovine ugroženih nastalim događajem,
2. narediti da se stave na raspolaganje alat, prijevozna, tehnička i druga sredstva za potrebe intervencije i za spašavanje ljudi i imovine ugroženih nastalim događajem.

U slučaju iz točke 2. stavka 1. ovog članka nastale troškove i štetu snosi općina, grad ili Grad Zagreb čiji je načelnik općine, odnosno gradonačelnik naredio stavljanje na raspolaganje alata, prijevoznih, tehničkih i drugih sredstava.

U slučaju nastanka događaja koji zahtijeva sudjelovanje snaga s područja dvije ili više županija, a nije poprimio obilježja prirodne nepogode, vatrogasnu intervenciju vodi glavni vatrogasni zapovjednik.

U slučaju nastanka događaja koji poprimi obilježje prirodne nepogode, županijski vatrogasni zapovjednik o tome će obavijestiti župana.

U slučaju iz stavka 4. ovoga članka kada župan aktivira stožer civilne zaštite, upravljanje intervencijom spašavanja ljudi i imovine ugroženih nastalim događajem preuzima stožer u radu kojega sudjeluje županijski vatrogasni zapovjednik.

Ministarstvo unutarnjih poslova i Ministarstvo obrane potpisuju sporazum kojim pobliže određuju svoje obveze glede provedbe Plana iz članka 13. stavka 2. ovoga Zakona u kojem, pored ostalog, urediti sudjelovanje postrojbi oružanih snaga Republike Hrvatske na gašenju velikih požara otvorenog prostora na teritoriju Republike Hrvatske, na in upravljanja vojenja postrojbi te druga pitanja u svezi s provedbom Plana.

članak 38.

Pravne osobe vatrogasnih postrojbi koje su sudjelovale u intervenciji i spašavanju ljudi i imovine ugroženih nastalim događajem izvan svog područja djelovanja, imaju pravo na naknadu materijalnih troškova i štete koje su pri tome imale.

Troškove i naknadu štete iz stavka 1. ovoga članka podmiruje Grad Zagreb, grad ili općina na čijem području je obavljena intervencija.

Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, dio troškova iz stavka 1. ovoga članka može se nadoknaditi iz sredstava državnog proračuna.

Odluku o naknadi troškova i štete iz stavka 3. ovoga članka donijet će Vlada Republike Hrvatske.

članak 39.

Troškovi vatrogasne intervencije naplaćuju se od pravne i fizičke osobe koja je svojom krivnjom prouzročila događaj, na temelju pravomoćne sudske presude.

Iznimno od odredbe iz stavka 1. ovoga članka troškovi vatrogasne intervencije na prometnicama naplaćuju se, u roku od 30 dana, od pravne osobe koja upravlja prometnicom, sukladno jedinstvenom cjeniku kojeg donosi Hrvatska vatrogasna zajednica.

Za spašavanje ljudi iz neposredne životne opasnosti ne može se tražiti naknada nastalih troškova.

Za svaki drugi rad vatrogasne postrojbe troškovi se nadoknađuju prema posebnoj odluci koju donosi općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno gradonačelnik Grada Zagreba.

VII. NADZOR

članak 40.

Upravni inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donijetih na temelju njega te radom vatrogasnih postrojbi u provedbi javnih ovlasti obavlja Ministarstvo unutarnjih poslova.

Stručni nadzor nad radom vatrogasnih postrojbi provodi glavni vatrogasni zapovjednik, njegov zamjenik i pomoćnici u svom djelokrugu rada.

Stručni nadzor nad radom javnih vatrogasnih postrojbi i postrojbi dobrovoljnih vatrogasnih društava provode i zapovjednici vatrogasnih zajednica.

VIII. ŠKOLOVANJE, OSPOSOBLJAVANJE I USAVRŠAVANJE

članak 41.

Školovanje vatrogasaca može se obavljati u obrazovnim ustanovama koje ispunjavaju tehničke i kadrovske uvjete propisane zakonom i drugim propisima.

Ovlaštenje za školovanje vatrogasaca daje Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa uz suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova, te uz mišljenje Hrvatske vatrogasne zajednice.

Ministar unutarnjih poslova propisuje tehničke uvjete koje mora zadovoljiti obrazovna ustanova glede školovanja vatrogasaca.

članak 42.

Ustanove iz članka 41. ovoga Zakona, te vatrogasne organizacije koje za to ovlasti ministar unutarnjih poslova mogu se baviti osposobljavanjem i usavršavanjem vatrogasnih kadrova.

Vatrogasne organizacije prema ovom Zakonu su vatrogasne zajednice, dobrovoljna vatrogasna društva, javne vatrogasne postrojbe i profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu.

Programe osposobljavanja i usavršavanja vatrogasnih kadrova donosi Ministarstvo unutarnjih poslova, uz prethodno probavljeno mišljenje Hrvatske vatrogasne zajednice.

Popis ustanova i pravnih osoba iz članka 41. ovoga Zakona i stavka 1. ovoga članka objavljuje se u »Narodnim novinama«.

IX. FINANCIRANJE

lanak 43.

Sredstva za financiranje redovne djelatnosti javnih vatrogasnih postrojbi općina, gradova i Grada Zagreba osiguravaju se u proračunu općine, grada ili Grada Zagreba.

Sredstva za financiranje redovne djelatnosti dobrovoljnih vatrogasnih društava i vatrogasnih zajednica te za opremanje njezinih jedinica, osim jedinica iz stavka 10. ovoga članka, osiguravaju se u proračunu općine, grada i Grada Zagreba ije područje pokriva.

Sredstva za financiranje djelatnosti vatrogasnih zajednica županija i Grada Zagreba osiguravaju se u proračunu županija, odnosno Grada Zagreba.

Sredstva za troškove intervencije vatrogasnih postrojbi koje interveniraju po nalogu županijskoj vatrogasnoj zapovjednici osiguravaju se u proračunu županije.

Sredstva za financiranje intervencijskih vatrogasnih postrojbi osiguravaju se u državnom proračunu.

Sredstva za troškove utvrđene sporazumom iz članka 37. stavka 6. ovoga Zakona osiguravaju se u državnom proračunu.

Sredstva za troškove intervencije vatrogasnih postrojbi koje interveniraju po nalogu glavnoga vatrogasnog zapovjednika osiguravaju se u državnom proračunu.

Sredstva za financiranje djelatnosti Hrvatske vatrogasne zajednice osiguravaju se u državnom proračunu.

Sredstva za financiranje djelatnosti Nacionalnog odbora za preventivnu zaštitu i gašenje požara osiguravaju se u državnom proračunu, sukladno utvrđenom planu rada.

Sredstva za financiranje redovne djelatnosti profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasnih postrojbi u gospodarstvu osiguravaju se osnivačima, sukladno planu zaštite od požara i svojim općim aktima.

lanak 44.

Predstavnik općine, grada i Grada Zagreba može za financiranje redovne djelatnosti javnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava donijeti odluku o uvođenju ili povećanju komunalne naknade glede financiranja vatrogastva.

Visinu komunalne naknade treba uskladiti sa zahtjevima iz Plana zaštite od požara jedinice lokalne samouprave.

lanak 45.

Sredstva iz članka 43. stavka 2. i 3. ovoga Zakona osiguravaju općine, gradovi i županije iz vlastitih proračuna.

Sredstva vlastitih proračuna iz stavka 1. ovoga članka općine prihodi proračuna umanjeni za:

- dodatni udio u porezu na dohodak za decentralizirane funkcije,
- pomoć i izravnanja za decentralizirane funkcije, a kod općina i gradova na otocima udio u porezu na dohodak za zajedničko financiranje kapitalnog projekta od interesa za razvoj otoka,
- vlastite prihode,
- namjenske prihode i primitke.

Sredstva iz proračuna za financiranje poslova vatrogastva koja općine, gradovi i županije moraju izdvojiti za poslove vatrogastva utvrđuju se prema sljedećim mjerilima:

1. općina, grad ili županija s proračunom do 5.000.000,00 kuna izdvaja 5% sredstava iz proračuna, a svakim povećanjem proračunskih sredstava za 1.000.000,00 kuna izdvajanje se smanjuje za 0,1% do 25.000.000,00 kuna ukupne vrijednosti proračuna,
2. općina, grad ili županija s proračunom od 25.000.000,00 kuna izdvaja 3% sredstava iz proračuna, a svakim povećanjem proračunskih sredstava za 2.000.000,00 kuna izdvajanje se smanjuje za 0,1% do 45.000.000,000 kuna ukupne vrijednosti proračuna,
3. općina, grad i županija s proračunom od 45.000.000,00 kuna izdvaja 2% sredstava iz proračuna, a svakim povećanjem proračunskih sredstava za 10.000.000,00 kuna izdvajanje se smanjuje za 0,1%, s tim da smanjenje ne može biti manje od 1% ukupnih proračunskih sredstava, općine, grada ili županije, a Grad Zagreb izdvaja 0,35% iz proračuna Grada Zagreba.

Prema mjerilima utvrđenima stavkom 3. ovoga članka, općine, gradovi i županije uplaćuju sredstva na račun vatrogasnih zajednica ili dobrovoljnih vatrogasnih društava gdje nema vatrogasne zajednice.

Grad Zagreb uplaćuje sredstva na račun Vatrogasne zajednice Grada Zagreba, sukladno procjeni ugroženosti i planu zaštite od požara Grada Zagreba.

Predstavnik općine, grada i Grada Zagreba može odlukom povećati iznos sredstava, utvrđen prema mjerilima iz stavka 3. ovoga članka (sukladno procjeni i planu zaštite od požara), ukoliko to zahtijevaju specifične potrebe zaštite od požara njihova područja.

Subjekti iz članka 43. stavka 2. i 3. ovoga Zakona dužni su dati potvrdu za svoje godišnje financijske proračune i izvješća nadležnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

lanak 46.

Društva za osiguranje izdvajaju sredstva u visini 5% od premije osiguranja od požara koja se uplaćuju u iznosu od 30% na poseban račun Hrvatske vatrogasne zajednice u iznosu od 30% na poseban račun vatrogasnih zajednica županija i Vatrogasne zajednice Grada Zagreba na području kojih se nalazi osigurana imovina te 40% na račun vatrogasne zajednice jedinice lokalne samouprave, odnosno područne vatrogasne zajednice na području na kojem se nalazi osigurana imovina.

Društva za osiguranje uplaćuju 1% sredstava od naplata funkcionalne premije osiguranja od osiguranja u odgovornosti u cestovnom, riječnom, pomorskom, zračnom i željezničkom prometu na području na kojem se nalazi osigurana imovina i to tako da se 30% od tih sredstava uplaćuje na poseban račun Hrvatske vatrogasne zajednice, 30% uplaćuje na poseban račun vatrogasnih zajednica županija i Vatrogasne zajednice grada Zagreba na području kojih se nalazi osigurana imovina te 40% na račun vatrogasne zajednice jedinice lokalne samouprave, odnosno područne vatrogasne zajednice na području na kojem se nalazi osigurana imovina.

Sredstva iz stavka 1. i 2. ovog članka izdvojeno se vode, a mogu se koristiti samo za nabavu opreme i sredstava namijenjenih za vatrogasnu intervenciju, osposobljavanje vatrogasaca, te pomaganje vatrogastva na područjima od posebne državne skrbi, prema mjerilima koja utvrdi nadležno tijelo Hrvatske vatrogasne zajednice.

Pravne osobe koje za osiguranje od požara svoje imovine osnivaju vlastite osiguravajuće fondove, uplaćuju iz tih fondova sredstva u visini i na način utvrđen stavkom 1. ovog članka.

Društva za osiguranje pravnim osobama koje imaju profesionalnu vatrogasnu postrojbu u gospodarstvu i dobrovoljno vatrogasno društvo u gospodarstvu utvrđenu zakonom umanjuju obračunati iznos premije osiguranja od požara za 30% iznosa utvrđenog u stavku 1. ovog članka samo za imovinu koju njihove postrojbe osiguravaju sukladno planu zaštite od požara.

lanak 47.

Javno poduzeće za gospodarenje šumama i šumskim zemljištem u Republici Hrvatskoj dužno je izdvajati 5% od ukupnih sredstava koja su prikupljena od naknade za korištenje općeg korisnih funkcija šuma, a uplaćuju ih vatrogasnim zajednicama jedinice lokalne samouprave s područja koja krša sukladno površinama pod šumom i šumskim zemljištem.

Ukoliko nije osnovana vatrogasna zajednica jedinice lokalne samouprave, sredstva se uplaćuju županijskoj vatrogasnoj zajednici.

lanak 48.

Sredstva koja javne vatrogasne postrojbe, dobrovoljna vatrogasna društva i vatrogasne zajednice ostvare vlastitom djelatnošću, sukladno zakonu, mogu se koristiti samo za materijalne troškove, investicijsku izgradnju i nabavu opreme i sredstva za vatrogasnu intervenciju.

lanak 49.

Općina, grad i Grad Zagreb koji imaju javnu vatrogasnu postrojbu, dobrovoljna vatrogasna društva, vatrogasne zajednice te pravne osobe koje imaju profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu i dobrovoljna vatrogasna društva u gospodarstvu, oslobođena su plaćanja pristojbi na kupljena ili darovana vatrogasna vozila, vatrogasnu opremu i sredstva za gašenje te zamjenske dijelove.

Dobrovoljna vatrogasna društva i vatrogasne zajednice kod plaćanja komunalnih usluga utvrđenih Zakonom o komunalnom gospodarstvu snose troškove kao doma instanci te raspolažu samostalno deviznim sredstvima koje ostvare priložima pravnih i fizičkih osoba.

lanak 50.

Sredstva za financiranje nabave opreme i sredstva za gašenje požara dobrovoljnih vatrogasnih društava osiguravaju se u državnom proračunu sukladno Programu aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku koji Vlada Republike Hrvatske donosi na temelju Zakona o zaštiti od požara te Planu intervencija kod velikih požara otvorenog prostora na teritoriju Republike Hrvatske sukladno članku 13. ovog Zakona.

lanak 51.

Financijska sredstva za školovanje, usavršavanje i osposobljavanje vatrogasaca te specifične potrebe školovanja vatrogasaca (zaštitna odjeća i obuća, ostala sredstva osobne zaštite, internatski smještaj, prehrana i sl.) osiguravaju se, na temelju planiranih programa, u državnom proračunu, sukladno posebnim propisima.

Financijska sredstva za usavršavanje i osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca osiguravaju se, na temelju programa koje donosi nadležno tijelo Hrvatske vatrogasne zajednice uz suglasnost s Ministarstvom unutarnjih poslova, u državnom proračunu, proračunu županije, Grada Zagreba, grada i općine.

X. KAZNENE ODREDBE

lanak 52.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako vatrogasna postrojba bez opravdanih razloga na zapovijed nadležnoga vatrogasnog zapovjednika ne sudjeluje u vatrogasnoj intervenciji izvan svoga područja djelovanja (članak 4. stavak 2. i članak 36.),

2. ako op ina, grad, županija, Grad Zagreb ne osigura sredstva za opremanje i osposobljavanje središnjih postrojbi ili društva te ostalih dobrovoljnih vatrogasnih društava sukladno planu ZOP-a.
3. ako obavlja druge gospodarske i društvene djelatnosti kojima umanjuje intervencijsku spremnost vlastite vatrogasne postrojbe (lanak 12.),
4. ako osnuje profesionalnu vatrogasnu postrojbu u gospodarstvu bez suglasnosti Ministarstva unutarnjih poslova (lanak 14. stavak 1.),
5. ako poslove profesionalnog vatrogasca ili poslove vatrogasca s posebnim ovlastima i odgovornostima obavlja osoba koja za to nema propisane uvjete (lanak 21.),
6. ako poslove dobrovoljnog vatrogasca obavlja osoba koja ne posjeduje propisanu tjelesnu i duševnu sposobnost te koja nije osposobljena za obavljanje tih poslova (lanak 22.),
7. ako ne stave na raspolaganje alat, prijevozna, tehni ka i druga sredstva za potrebne intervencije i za spašavanje ljudi i imovine ugroženih nastalim doga ajem (lanak 37. stavak 1. to ka 2.),
8. ako obavlja školovanje vatrogasaca bez ovlaštenja i programa (lanak 41.) te obavlja osposobljavanje i usavršavanje vatrogasaca bez ovlasti ministra unutarnjih poslova (lanak 42. stavak 1.),
9. ako društvo za osiguranje odnosno pravne osobe koje imaju vlastite osiguravaju e fondove ne uplate propisani dio premije osiguranja u utvr enom iznosu na ra un Hrvatske vatrogasne zajednice i vatrogasnih zajednica županije odnosno grada, op ine ili na podru ju kojih se nalazi osigurana imovina odnosno prometno sredstvo (lanak 46.),
10. ako javno poduze e za gospodarenje šumama i šumskim zemljištem u Republici Hrvatskoj ne uplati propisani dio od naknade za korištenje op ekorisnih funkcija šuma u utvr enom iznosu na ra un vatrogasnih zajednica županija s podru ja krša (lanak 47.),
11. ako nenamjenski koriste upla ena sredstva od osiguravaju ih društava ili pravnih osoba koja imaju vlastite osiguravaju e fondove (lanak 46. stavak 3.) odnosno sredstva ostvarena vlasti tom djelatnoš u (lanak 48.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga lanka kaznit e se nov anom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 10.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

lanak 53.

Nov anom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit e se za prekršaj fizi ka osoba:

1. ako kao odgovorna osoba u jedinici lokalne i podru ne (regionalne) samouprave ne skrbi o potrebama i interesima građana na svom podru ju glede organizacije i djelovanja u inkovite vatrogasne službe, odnosno da na podru ju op ine i grada djeluje najmanje jedna javna vatrogasna postrojba ili dobrovoljno vatrogasno društvo (lanak 3.),
2. ako kao odgovorna osoba u jedinici lokalne i podru ne (regionalne) samouprave ne poduzme radnje da se donese odluka o osnivanju javne vatrogasne postrojbe ako ista proizlazi iz plana zaštite od požara svoje jedinice lokalne samouprave (lanak 8. stavak 1.),
3. ako kao gradona elnik ili na elnik ne poduzme mjere za osnivanje i opremanje potrebnog broja javnih vatrogasnih postrojbi ili dobrovoljnih vatrogasnih društava (lanak 10. stavak 2.),
4. ako kao gradona elnik ili na elnik ne osigura naknadu pla e ili isplatu naknade dobrovoljnom vatrogascu za vrijeme provedeno na vatrogasnoj intervenciji (lanak 26.),
5. ako kao županijski vatrogasni zapovjednik odnosno zapovjednik vatrogasnih postrojbi vatrogasne zajednice op ine, grada ili podru ja ne uspostavi u inkovitu organizaciju, osposobljenost i intervencijsku spremnost vatrogastva na podru ju op ine, grada, županije i Grada Zagreba (lanak 32.),
6. ako kao zapovjednik vatrogasne intervencije ne sa uva tragove koji mogu poslužiti za utvr ivanje uzroka doga aja ili ne osigura uvanje požarišta te do e do ponovnog aktiviranja požara (lanak 35.),
7. ako ne postupi po zahtjevu zapovjednika vatrogasne intervencije (lanak 34. stavak 3.), ili bez opravdanih razloga ne sudjeluje u obavljanju intervencije i spašavanju ljudi i imovine ugroženih nastalim doga ajem po naredbi na elnika odnosno gradona elnika (lanak 37. stavak 1. to ka 1.),
8. ako ne stave na raspolaganje alat, prijevozna, tehni ka i druga sredstva za potrebe intervencije i za spašavanje ljudi i imovine ugroženih nastalim doga ajem (lanak 37. stavak 1. to ka 2.),
9. ako kao gradona elnik odnosno na elnik jedinice lokalne samouprave na ijem podru ju je obavljena intervencija ne osigura naknadu materijalnih troškova i štete vatrogasnim postrojbama koje imaju pravo na naknadu (lanak 38.),
10. ako kao na elnik op ine odnosno gradona elnik grada i župan županije ili Grada Zagreba ne osigura propisani iznos financijskih sredstava te ista ne uplati na ra un vatrogasnih zajednica ili dobrovoljnih vatrogasnih društava (lanak 45.).

XI. OVLAŠTI ZA DONOŠENJE PROVEDBENIH PROPISA

lanak 54.

Ministar unutarnjih poslova, na prijedlog Hrvatske vatrogasne zajednice:

1. propisuje uvjete radnih mjesta profesionalnih vatrogasaca,

2. propisuje mjerila za ustroj, razvrstavanje i na in djelovanja vatrogasnih postrojbi,
3. utvr uje osnove organiziranosti vatrogasnih postrojbi na teritoriju Republike Hrvatske,
4. propisuje program i na in polaganja stru nog ispita za vatrogasce s posebnim ovlastima i odgovornostima,
5. propisuje na in i program osposobljavanja dobrovoljnih vatrogasaca,
6. propisuje minimum tehni ke opreme i sredstva koje moraju posjedovati vatrogasne postrojbe, sukladno planu zaštite od požara,
7. propisuje me usobne odnose vatrogasnih postrojbi i njihovih pripadnika u vatrogasnim intervencijama,
8. donosi program i na in provo enja teoretske nastave i prakti kih vježbi u vatrogasnim postrojbama,
9. donosi program i utvr uje na in osposobljavanja gra ana za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, za gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom,
10. propisuje tehni ke zahtjeve za zaštitnu i drugu osobnu opremu koju pripadnici vatrogasnih postrojbi koriste prilikom vatrogasne intervencije,
11. propisuje jedinstven oblik i broj odore pripadnika vatrogasnih postrojbi te oznake zvanja,
12. propisuje ustroj, opremanje, osposobljavanje, na in pokretanja i djelovanja intervencijskih vatrogasnih postrojbi te naknadu troškova nastalih njihovim djelovanjem.

Ministarstvo unutarnjih poslova, u suradnji s Hrvatskom vatrogasnom zajednicom:

1. organizira i prati stru no osposobljavanje pripadnika vatrogasnih postrojbi,
2. obavlja i druge poslove u svezi s razvojem vatrogastva.

Ministar obrane donijet e provedbene propise o broju i sastavu postrojbi oružanih snaga Republike Hrvatske, tehni koj opremi i sredstvima koje moraju posjedovati navedene postrojbe i pojedinci za sudjelovanje u gašenju velikih požara otvorenog prostora na teritoriju Republike Hrvatske, te organizaciji i stru nom osposobljavanju pripadnika tih postrojbi.

lanak 55.

Ministar unutarnjih poslova e propise na donošenje kojih je ovlašten Zakonom o vatrogastvu (»Narodne novine«, br. 106/99.) donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

lanak 56.

Danom po etka primjene Zakona o vatrogastvu (»Narodne novine«, br. 106/99.) vatrogasne postrojbe – postaje i ispostave Ministarstva unutarnjih poslova nastavljaju s radom kao javne vatrogasne postrojbe op ine, grada i Grada Zagreba u kojima su sjedišta tih postrojbi – postaja i ispostava.

Poslove i zaposlenike vatrogasnih postrojbi – postaja i ispostava Ministarstva unutarnjih poslova iz stavka 1. ovoga lanka, koji su na dan po etka primjene Zakona o vatrogastvu (»Narodne novine«, br. 106/99.) zate eni na poslovima u tim vatrogasnim postrojbama – postajama i ispostavama, preuzimaju op ine, gradovi i Grad Zagreb u kojima su sjedišta tih postrojbi – postaja i ispostava.

Broj zaposlenika iz stavka 2. ovoga lanka op ina, grad i Grad Zagreb ne može smanjiti ako nije napravila procjenu ugroženosti i plan zaštite od požara za svoje podru je, kojim je utvr en ustroj vatrogastva.

Nakon izrade procjene ugroženosti i donošenja plana zaštite od požara te rasporeda zaposlenika iz stavka 2. ovoga lanka, eventualni višak vatrogasaca zaposlit e se na radnim mjestima profesionalnih vatrogasaca u vatrogasnim postrojbama s podru ja županije, sukladno planu zaštite od požara županije.

Profesionalni vatrogasci koji se ne zaposle temeljem stavka 4. ovoga lanka riješit e se prema mjerilima i na na in utvr en Zakonom o državnim službenicima i namještenicima i o pla ama nositelja pravosudnih dužnosti (»Narodne novine«, br. 74/94, 86/94, 7/95).

Dobrovoljna vatrogasna društva i vatrogasna zajednica, osnovane sukladno Zakonu o vatrogastvu (»Narodne novine«, br. 58/93. i 87/96), nastavljaju s radom u ustrojstvu i na na in predvi en tim zakonom do uskla ivanja s ovim Zakonom.

Vatrogasci s posebnim ovlastima i odgovornostima utvr enim ovim Zakonom koji na dan po etka njegove primjene nemaju odgovaraju u stru nu spremu propisanu ovim Zakonom, mogu nastaviti obavljati ove poslove pod uvjetom da u roku od 4 godine od dana po etka njegove primjene steknu odgovaraju u spremu.

Nadzor nad provedbom odredbi stavka 3. i 4. ovoga lanka provodit e Ministarstvo unutarnjih poslova uz suradnju s Hrvatskom vatrogasnom zajednicom.

lanak 57.

Danom po etka primjene Zakona o vatrogastvu (»Narodne novine«, br. 106/99.) gra evine i dijelovi gra evine s odgovaraju im svlasni kim dijelom zemljišta na kojem su izgra eni te oprema i sredstva, koja su u vlasništvu Republike Hrvatske, a koristile su ih vatrogasne postrojbe – postaje i ispostave Ministarstva unutarnjih poslova, prenose se bez naknade u vlasništvo op ina, gradova i Grada Zagreba na podru ju kojih imaju sjedište.

Dijelove gra evina iz stavka 1. ovoga lanka koje je Ministarstvo unutarnjih poslova koristilo i za druge namjene nastavlja koristiti bez naknade uz pokri e troškova uporabe.

lanak 58.

Sredstva za financiranje redovne djelatnosti zaposlenika javnih vatrogasnih postrojbi – postaje i ispostave Ministarstva unutarnjih poslova, osiguravaju se prema propisima koji su bili na snazi do dana po etka primjene Zakona o vatrogastvu (»Narodne novine«, br. 106/99.) u državnom prora unu do 31. prosinca 2004. godine, s time da se ukupan iznos sredstava postupno smanjuje i to:

- u 2002. godini – za 25%
- u 2003. godini – za 50%
- u 2004. godini – za 75%.

lanak 58.a

Vlada Republike Hrvatske donijet e odluku o minimalnim financijskim standardima za obavljanje djelatnosti javnih vatrogasnih postrojbi, u skladu s posebnim propisima, koja e biti temelj za planiranje pomo i iz državnog prora una na godišnjoj razini.

Odluku iz stavka 1. ovoga lanka, Vlada Republike Hrvatske donosi do 30. rujna teku e godine.

Odluka iz stavka 1. ovoga lanka objavljuje se u »Narodnim novinama«.

lanaka 59.

Javne vatrogasne postrojbe, dobrovoljna vatrogasna društva i vatrogasne zajednice dužne su uskladiti svoje ustrojstvo i na in rada s odredbama Zakona o vatrogastvu (»Narodne novine«, br. 106/99.) u roku šest mjeseci od dana po etka njegove primjene.

lanak 60.

Na dan po etka primjene Zakona o vatrogastvu (»Narodne novine«, br. 106/99.) prestaje važiti Zakon o vatrogastvu (»Narodne novine«, br. 58/93 i 87/96).

Propisi donijeti radi izvršavanja Zakona iz stavka 1. ovoga lanka ostaju na snazi do stupanja na snagu propisa za izvršavanje ovoga Zakona, ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

Napomena:

Odbor za zakonodavstvo je prigodom utvr ivanja pro iš enog teksta ovoga Zakona izostavio odredbu lanka 55. stavka 1. Zakona o vatrogastvu (»Narodne novine«, br. 06/99.) jer je ta odredba u izravnoj suprotnosti s lankom 7. Zakona o prekršajima te nadležni ministar više nema pravopodzakonskim aktom propisivati prekršaje i određivati kazne za te prekršaje.

Iz Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vatrogastvu NN 80/10

lanak 6.

Osobe koje su do dana stupanja na snagu ovoga Zakona stekle zanimanje vatrogasac, odnosno vatrogasni tehničar, kao i osobe koje u vrijeme stupanja na snagu ovoga Zakona pohađaju program prekvalifikacije za zanimanje vatrogasac, odnosno vatrogasni tehničar, prilikom prvog zaposlenja na poslovima vatrogasca, odnosno vatrogasnog tehničara ne moraju ispunjavati uvjet kojim je propisana dob za prvo zaposlenje na tim poslovima.

lanak 7.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.